

مصاحبه با هادی احمدی و خالد سواری دو تن از کارگران کارخانه شاهو

تهیه و تنظیم جمیل محمدی

بیست یکم شهریور ماه هشتاد و پنج

سایت شورا:

مقدمه:

امروزه روند تعلیق، اخراج کارگران، تعطیلی کارخانه ها و آنچه که به آن تغییر کاربری گفته میشود و برای آن قانون و تبصره وضع شده است، برای کارگران یک مسئله آشنا و ملموس میباشد. بر این اساس بار تمام نارسایی ها و عدم انطباق و ناسازگاری سرمایه های وطنی با سرمایه های جهانی را بایستی کارگران بدوش کشند. آنزمان که سودهای هنگفت به جیب صاحبان سرمایه میرود چیزی عاید کارگر نمیشود اما زمانی که سود دلخواه سرمایه بر اثر سایر اختلالات ذاتی بازار و سرمایه بدست نمی آید، بایستی هزینه آن را کارگران بپردازند.

کارخانه شاهو در سنج از جمله دهها و صدها کارخانه ای است که امروزه سودهای هنگفتی را نصیب صاحبانش نمیکند. کارگران این کارخانه در طول سالیان درازی با کار در این کارخانه ثروت هنگفتی را نصیب صاحبان آن کرده اند و در مقابل، خود نه تنها صاحب اندوخته ای برای ادامه زندگی نشده اند بلکه امروزه از دهها مشکل روحی و جسمی رنج میبرند با این حال بر اساس مناسبات ظالمانه موجود امروزه این کارگران هستند که بایستی بدون هیچ تامینی هزینه پایین آمدن سود کارخانه را با اخراج و بیکار سازی متحمل شوند. کارگران این کارخانه در اعتراض به این وضعیت ضد انسانی بارها به اداره کار شکایت کرده و بعلت عدم رسیدگی مناسب اداره کار به وضعیت شان، دست به تحصن و اعتصاب زده اند. مبارزه کارگران این کارخانه برای رسیدن به مطالبات بر حق شان همچنان ادامه دارد و آنان در تلاشند تا به حقوق انسانی خود دست یابند. ما به سراغ دو تن از کارگران این کارخانه رفتیم تا پای صحبت آنان و تجربیاتشان بنشینیم. متنی که در زیر میاید حاصل گفتگویی است با خالد سواری و هادی احمدی، دو تن از کارگران کارخانه شاهو که خود به همراه دهها خانواده کارگری این کارخانه دچار ناامنی معیشت و رنج و فشار شده اند.

شورا: آقای احمدی لطفا ابتدا شرح وضعیتی از کارخانه شاهو را برای خوانندگان ما بیان بفرمایید.

هادی احمدی: کارخانه شاهو در بهمن ماه سال گذشته تعطیل شده و همچنان تعطیل مانده است. از اوایل سال جاری صاحب جدید کارخانه که شخصی بنام یدالله روزچنگ میباشد تغییر ساختار کارخانه را مطرح نموده است. ایشان

و عده داده که با تغییر ساختار کارخانه میتواند ۵۰۰ نفر کارگر را جذب کار نماید. اما از تاریخ اول اردیبهشت ماه که طرح تغییر ساختار را ارائه داده، ۶۵ نفر کارگر رسمی باقیمانده نیز به بیمه بیکاری معرفی شده اند.

شورا: آقای احمدی در حال حاضر وضعیت استخدامی کارگران شاهو چگونه است؟

هادی احمدی: قبل از زمان واگذاری کارخانه به بخش خصوصی، این کارخانه ۱۳۵ نفر کارگر داشت. ۶۲ نفر کارگر رسمی، ۴۵ نفر قراردادی و ۲۸ نفر تحت عنوان کارگر تعدیلی که خود یکی از آنان می باشم، اما در نتیجه اعتراضات مکرر و پیگیری و پافشاری بر حقوق خود توانستیم با استفاده از ماده ۱۵۲ قانون کار و با رای هیئت حل اختلاف حکم ابقا بکار بگیریم و نیز بعد از واگذاری کارخانه ۴۵ نفر از کارگران قراردادی همگی اخراج شدند.

شورا: پس در این صورت تعداد ۲۸ نفر کارگر تعدیلی اکنون جزو کارگران رسمی کارخانه هستند؟

خالد سواری: بعد از گرفتن حکم هیئت حل اختلاف و برگشتن ما سرکار، کارفرما تلاش نمود که دوباره ما را بصورت قرارداد ۶ ماهه از نو به استخدام در آورد که با اعتراضات پیگیرانه ما روبرو شده و تاکنون موفق به این کار نشده است.

شورا: آقای سواری وضعیت حقوق و دستمزد کارگران به چه صورتی است؟

خالد سواری: امروز در شرایطی که هنوز دستمزد کارگران مورد منازعه دولت و جناحهای سرمایه است، بنابر دستمزد مصوب سال گذشته، کارگران با سابقه ۲۵ سال کار در این کارخانه، امروز ۱۴۷۵۰۰ تومان در ماه حقوق میگیرند. حقوق سایر کارگران با همه مزایایشان تا ۲۰۰ هزار تومان در ماه میرسد.

شورا: آیا در حال حاضر که کارخانه تعطیل شده حقوق کارگران پرداخت میشود؟

خالد سواری: مقرر شده که به کارگران حقوق پرداخت شود اما مثل تمام مراکز کارگری ایران که با تاخیرهای چند ماهه پرداخت میشود هم اکنون ۵ ماه گذشته و کارفرما هیچ گونه حقوقی به ۲۴ نفر کارگری که ذکرشان رفت پرداخت نکرده است. این اواخر نیز هم چنان که گفته شد بر خلاف قوانینی که بمنظور تغییر ساختار وضع شده و براساس آنها بایستی حقوق کارگران توسط کارفرما پرداخت گردد، کارفرما از پرداخت حقوق کارگران از ماه اردیبهشت به این طرف خودداری نموده و تعداد ۵۸ نفر از کارگران را جهت دریافت بیمه بیکاری به تامین اجتماعی معرفی نموده است.

شورا: پس در این صورت کارگران شاهو بجای دریافت حقوق از بیمه بیکاری استفاده میکنند؟

خالد سواری: بله، البته مشکل دیگری که کارفرما بوجود آورد این بود که حتی از معرفی ۱۱ تن از کارگران کارخانه شاهو به تامین اجتماعی جهت مستمری بیکاری خودداری کرد و این مسئله نیز با اعتراض کارگران و خانواده های آنها روبرو شد. در پی اعتراضات کارگران و تحسن و اجتماعات پیاپی در مقابل استانداری و نیز در داخل کارخانه، کمیسیون کارگری با شرکت کارفرما و نماینده شوراهای اسلامی کار و کارگران تشکیل شد و مقرر

گردید که کارفرما، هم حقوق معوقه این کارگران را پرداخت کند و هم آنها را مانند دیگر کارگران به بیمه تامین اجتماعی معرفی نماید، اما تا این تاریخ که من با شما صحبت میکنم هیچ کدام از این وعده ها محقق نشده است. در اینجا باید پرسید بر اساس کدام عدالت یک میلیارد تومان وام در اختیار صاحب کارخانه قرار میگیرد اما کارگرانی که برخلاف خواست و میل خود از کار بیکار شده اند حق دریافت حقوق ناچیز خود را هم نداشته و بایستی از بیمه بیکاری که تنها یک بار در عمر خود حق بهره مندی از آن را دارند استفاده نمایند.

شورا: آقای احمدی میدانید که مشکلاتی که برای کارگران شاهر ایجاد شده تنها مختص شما نبوده و در سایر نساجی های ایران نیز بر اثر بحران و اختلالاتی که دچار آن هستند مشکلاتی نظیر اخراج و تعویق دستمزدها برای کارگران بوجود آمده است. شما دلیل این همه اجحاف و ستمی را که به کارگران میشود ناشی از چه چیزی میدانید؟

هادی احمدی: ببینید کارگران مسئول بی نظمی و بحران در کارکرد سرمایه نیستند و نبایستی توان سوء مدیریت یا هر نوع اختلال در تولید را کارگران بپردازند. کارگران بایستی حقوق خود را از کارفرماها و از مسئولان دولتی مطالبه نمایند. کارگران نباید عجز و لابه کنند. کارگر نبایستی حق خودش را گدایی کند. تنها نیرویی که کارگر میتواند به آن پشت اتکا کند، نیروی اتحاد خودش است. هنگامی که حرف از حق و حقوق کارگران میشود همه طرفدار کارگراند و به آنها حق میدهند اما پای عمل که به میان می آید هیچ کس نه تنها قدمی برای کارگران برنمیدارد بلکه در مقابل آنها قرار گرفته و توی سرش میزنند و تلاش میکنند که خفه اش کنند. کار بیشتر و حقوق کمتر، این است منطق نظامی که بر اساس کسب سود برای اقلیت بنا شده و تکلیف کارگران با چنین وضعیتی کاملا روشن است. کارگران تنها با تشکل یابی و اتحاد و با مبارزه پیگیرانه میتوانند به حقوق حقه خود دست پیدا کنند.

شورا: آقای احمدی بنظر شما در حال حاضر مهمترین معضل و مانع پیش پای کارگران چیست؟

هادی احمدی: وجود قراردادهای ظالمانه و یکطرفه موقت مهمترین مسئله کارگری است بنظر من. کارگر بایستی امنیت شغلی داشته باشد. کارگران به امید نجات از بیکاری خود را ناچار میبینند که تن به هر نوع شرایط ظالمانه ای که کارفرما تعیین میکند بدهند و با قرارداد موقت یا حتی با امضا کردن برگه سفید مشغول بکار میشوند. کارگری که از امنیت شغلی خود یک درصد اطمینان ندارد و میداند با کوچکترین اعتراضی نسبت به پایمال شدن حقوق خود، بدون هیچ مانعی اخراج و از کار بیکار میشود نمیتواند گامی در جهت بدست آوردن حقوق خود بردارد. در حال حاضر شرایط طوری هست که حتی یکی مثل من با سابقه ۲۵ سال کار در یک کارخانه، از کارم معلق شده ام و هیچ پشت و پناهی ندارم، امنیت کار و معیشت در جامعه ما وجود ندارد.

شورا: آقای سواری همانطور که گفته شد با توجه به اینکه طی ۵ الی ۶ سال گذشته، نساجیها در ایران دچار بحران شده اند و میشود گفت مسائل و عوارض ناشی از این وضعیت که گریبان کارگران را گرفته در تمام نساجیها یکسان بوده و کارگران این کارخانجات مطالبات مشترکی دارند، آیا فکر نمیکنید که لازم است کارگران نساجی ها دست به دست هم بدهند و اعتراضات خود را هماهنگ و یکصدا بیان کنند؟

خالد سواری: متأسفانه تا کنون قدمی برای هماهنگی بین کارخانجات نساجی برداشته نشده است. لازم است کارگران این کارخانجات اخبار و گزارش رویدادهای داخل کارخانه و چگونگی مبارزاتشان را به اطلاع همدیگر برسانند. از تجربیات یکدیگر استفاده کنند و دست به اقدامات اعتراضی هماهنگ و سراسری مشترک بزنند، بایستی مطالبات مشترک خود را متحداً اعلام نمایند و نیز از مبارزات روزمره همدیگر اعلام پشتیبانی نمایند. اینها مبارزات صنفی است که برای تحقق حداقل حقوقی که در قانون کار پیش بینی شده است. ابزار شکل گیری اعتراض سازمان یافته کارگران تشکل کارگری است که متأسفانه شکل نگرفته و کارگران از این ابزار حیاتی برای پیشبرد اعتراضات خود محرومند.

شورا: به قانون کار اشاره کردید آیا به نظر شما قانون کار فعلی جوابگوی نیازها و توقعات کارگران میباشد؟

خالد سواری: قانون کار موجود یک قانون کار عقب مانده است و پاسخگوی نیازهای حداقلی کارگران و خانواده های آنان نمی باشد. به یک دلیل ساده که این قانون کار نمیتواند حتی یک زندگی خط فقر را نیز برای کارگران تضمین نماید. از همه مهمتر در این قانون کار حق ایجاد تشکلهای مستقل و آزاد کارگری به رسمیت شناخته نشده و تنها تشکلی که قانون کار برسمیت شناخته شوراهای اسلامی کار است که در واقع تشکل نیستند و در کنار آنها تشکلهای واقعی کارگری تحمل نمیشوند و مشروعیت ندارند.

شورا: هادی احمدی بنظر شما جدای از قوانین موجود که عملاً بر سر راه ایجاد تشکل مستقل کارگری قرار گرفته چه عوامل دیگری مانع از سازمان یابی کارگران میشود؟

هادی احمدی: علاوه بر قوانینی که در قانون کار موجود بمنظور ممانعت از شکل گیری تشکلهای کارگری مستقل از دولت و کارفرما، گنجانده شده است، هنگامی که کارگران آگاهتر و فعالتر میخواهند خواستهای کارگران را مطرح ساخته و حول این مطالبات ابتدایی و برحق کارگری سازماندهی بعمل آورده و دست بکار ایجاد تشکل کارگری بشوند متأسفانه از سوی نهادها و مقامات امنیتی و انتظامی احضار شده و مورد بازجویی و استنطاق و فشار قرار میگیرند و گاهی به آنها انگه‌های سیاسی و ارتباط با گروههای برانداز و غیره زده میشود. با روشهایی چون گرفتن تعهد میخواهند آنها را از تلاش برای پیگیری مطالبات برحق کارگری و سازماندهی اعتراضات باز دارند. اما در نهایت من به امر متشکل شدن کارگران خوشبینم و فکر میکنم هر جا اراده کافی برای سازمان یابی وجود داشته باشد تشکل کارگری ایجاد خواهد شد.

شورا: آخرین حرکت اعتراضی کارگران شاهی چه بوده و کارگران چه خواستی را مطرح کرده اند؟

هادی احمدی: ما امسال دو تجمع اعتراضی برگزار نمودیم در مرحله اول ما در مقابل دفتر کارخانه در اعتراض به قصد کارفرما جهت ارجاع کارگران به تامین اجتماعی جهت دریافت بیمه بیکاری تجمع اعتراضی برپا کردیم. اکثریت کارگران شاغل در شاهی بیشتر از ۲۰ سال سابقه کار دارند و با توجه به قانون مربوط به مشاغل سخت و زیان آور که کارگران با بیش از ۲۰ سال سابقه بایستی بازنشسته شوند، در این شرایط ارجاع کارگران به بیمه

بیکاری، در حالیکه سالیان سال در این کارخانه زحمت کشیده اند مورد اعتراض کارگران قرار گرفت. تجمع دوم در اعتراض به عدم ارسال لیست بیمه ۱۲ نفر از کارگران کارخانه که جزو کارگران به اصطلاح تعدیلی بودند، صورت گرفت. در نتیجه آن کارفرما قبول کرد که لیست بیمه تمامی کارگران را به تامین اجتماعی ارسال نماید اما عنوان کرد که از اول فروردین ماه امسال حقوقی به آنها پرداخت نمیکند که تاکنون این وضعیت بدین صورت باقی مانده است.

شورا: آیا عدم پرداخت حقوق کارگران کارخانه در حال تعطیلی شاهره مشروعیت قانونی دارد؟

هادی احمدی: به هیچ عنوان مشروعیت ندارد اینکه لیست کارگران را به تامین اجتماعی بعنوان کارگر کارخانه ارسال کنی اما به اوحقوقی پرداخت نکنی تنها بحث زور است. کارفرما در جامعه زور دارد و مقامات دولتی هم جانب منافع کارفرما را دارند. بنیان اجتماع و تمام تولید جامعه بدست کارگران است و هر دولتی اگر منافع کارگران را مورد توجه قرار ندهد باعث میشود که جامعه متحمل زیان بشود و تبعاتش متوجه کل جامعه میشود.

شورا: نتیجه ای که از آخرین تجمع اعتراضی گرفته اید چه بوده است؟

هادی احمدی: در نتیجه این اعتراض کمیسیون کارگری در محل استانداری تشکیل شد و نماینده شوراهای اسلامی به میان کارگران آمد و از جانب کارفرما قول شفاهی داد که بیمه همه کارگران ارسال شود و حقوق آنها را نیز پرداخت نماید در صورتی که به وعده خود عمل نکند دوباره اعتراضات و تجمعات خود را از سر گرفته و این بار با زن و بچه های خود مبارزه مان را شروع میکنیم و تا رسیدن به حقوق حقه خود از پای نخواهیم نشست.